

Beleid Toezicht, Controle en Handhaving

Artikel 13 Brandweerwet 1985

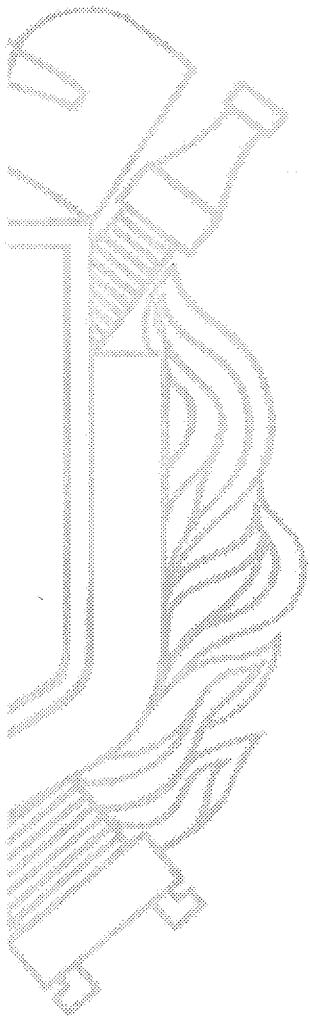
Vastgesteld: 11-4-2005

© **Brandweer Rotterdam**

Centrum Industriële Veiligheid

**BELEID
TOEZICHT, CONTROLE EN HANDHAVING**

**ARTIKEL 13
BRANDWEERWET 1985**

Vastgesteld door:
MT District Haven
MT Brandweer Rotterdam
Opsteller: H. van Wetten

Datum:
21-3-2005
11-4-2005

Paraaf:

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a final flourish.

INHOUDSOPGAVE

0	SAMENVATTING	5
1	INLEIDING	6
1.1	AANLEIDING	6
1.2	DOELSTELLING	6
1.3	REIKWIJDTE NOTITIE.....	7
1.4	DEFINITIE VAN BEGRIIP ‘HANDHAVING’	7
1.5	LEESWIJZER	7
2	VISIE EN UITGANGSPUNTEN	8
2.1	VISIE.....	8
2.2	UITGANGSPUNTEN	8
3	WETTELIJK KADER	9
3.1	ARTIKEL 13 BRANDWEERWET 1985	9
3.2	GEZAMENLIJKE BRANDWEER	10
3.3	BRZO ‘99	10
3.4	TOEZICHT	11
3.5	HANDHAVING	11
3.5.1	<i>Bestuurlijke handhaving</i>	11
3.5.2	<i>Strafrechtelijke handhaving</i>	12
4	HANDHAVINGSOPGAVE	14
4.1	REIKWIJDTE / BEDRIJVEN	14
4.2	RISICOANALYSE.....	14
4.3	HANDHAVINGSOPGAVE	14
5	UITVOERING	15
5.1	ALGEMEEN	15
5.2	OPLEVERINGSINSPECTIE	15
5.3	NALEVING AANWIJSBESCHIKKING EN ALGEMENE BEPALINGEN	15
5.3.1	<i>Taak toezichthouden</i>	15
5.3.2	<i>Bedrijven zonder eigen bedrijfsbrandweer</i>	16
5.3.3	<i>Bedrijven met (deels) een eigen bedrijfsbrandweer</i>	16
5.3.4	<i>Frequentie</i>	16
5.3.5	<i>Toezihtsstrategie</i>	16
5.3.6	<i>Sanctiestrategie</i>	16
5.4	GEOEFENDHEID BEDRIJFSBRANDWEER.....	17
5.4.1	<i>Taakstelling</i>	17

5.4.2	<i>Oefenprogramma bedrijfsbrandweren</i>	17
5.4.3	<i>Beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen</i>	18
5.4.4	<i>Frequentie</i>	18
5.4.5	<i>Toezichtsstrategie</i>	19
5.4.6	<i>Sanctiestrategie</i>	19
5.4.7	<i>Indienen van een meerjaren oefenprogramma</i>	20
5.5	GEDOGEN	20
5.5.1	<i>Tijdelijke wijziging bedrijfsbrandweervoorzieningen</i>	20
6	ORGANISATIE	21
6.1	ICT	21
6.2	SAMENWERKINGSAFSPRAKEN	21
6.3	TIJDSBESTEDING	21
6.4	PROTOCOLLEN EN WERKINSTRUCTIES	21
6.5	VERSLAGLEGGING	22
7	BIJLAGE 1:	23
	INSPECTIE GEOEFENDHEID BEDRIJFSBRANDWEER	24
1.	<i>DOEL</i>	24
2.	<i>TOEPASSINGSGEBIED</i>	24
3.	<i>INSTRUMENTEN/DOCUMENTEN</i>	24
4.	<i>PROCESSHEMA</i>	25
5.	<i>PROCESBESCHRIJVING</i>	27
6.	<i>BEVOEGDHEDEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN</i>	28

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op basis van artikel 13 van de brandweerwet 1985 kunnen inrichtingen binnen het Rijnmondgebied aangewezen worden als zijnde bedrijfsbrandweerplichtig. Deze aanwijzing vindt plaats in naam van Burgemeester en Wethouders van Rotterdam. De aanwijzing gaat vergezeld van algemene bepalingen.

De controle en het toezicht op de naleving van artikel 13 is gemandateerd aan de Commandant van de Brandweer Rotterdam. Dit houdt in dat aangewezen inrichtingen worden gecontroleerd op de naleving van de aanwijzing. De uitvoering is in handen gelegd van het District haven in verband met de aanwezige expertise op dit gebied.

Het District Haven bestaat uit twee clusters. Het cluster AV is betrokken bij de beoordeling van het bedrijfsbrandweerrapport en het opstellen van de bedrijfsbrandweeraanwijzingen. De uitvoering van toezicht, controle en handhaving op de afgegeven bedrijfsbrandweeraanwijzingen is een taak van het cluster TCH.

De personele bezetting van District Haven is in de laatste jaren sterk gegroeid. Dit is ondermeer het gevolg van de toename van de wettelijke taken in het kader van het BRZO'99. Het BRZO'99 heeft geleid tot een professionalisering van toezicht. Ook de taken in het kader van artikel 13 vragen nu de aandacht. Sinds 1997 zijn ruim 40 bedrijven aangewezen tot het hebben van een bedrijfsbrandweer. Deze notitie vormt een aanzet om te komen tot een structurele invulling aan de toezichthoudende taak in het kader van de Brandweerwet 1985 en vervangt de procedure 'toezicht en handhaving artikel 13 brandweerwet' van de Regionale Hulpverleningsdienst Rotterdam-Rijnmond (januari 1999).

1.2 Doelstelling

Doelstelling van deze notitie is het opstellen van een handhavingsbeleid artikel 13. Dit beleid waarborgt dat de uitvoering van de toezichthoudende en handhavende taak, die de Commandant van de Brandweer Rotterdam in het kader van Artikel 13 Brandweerwet 1985 vervult, structureel en op uniforme wijze plaatsvindt. De daadwerkelijke uitvoering van deze taken is neergelegd bij District Haven.

Dit beleid geldt voor onbepaalde duur en kan tussentijds herzien worden. In 2008 zal een evaluatie gehouden worden. Door het toepassen van een eenduidige werkwijze worden kentallen verkregen om in de toekomst op een meer flexibele wijze uitvoering te geven aan het toezicht op de naleving van de van kracht zijnde wet- en regelgeving.

1.3 Reikwijdte notitie

Deze notitie bestrijkt uitsluitend het gebied van de inrichtingen met een bedrijfsbrandweeraanwijzing waarvoor District Haven is aangewezen als zijnde toezichthouder. Dit zijn de inrichtingen op het grondgebied van de Gemeente Rotterdam.

1.4 Definitie van begrip ‘handhaving’

Het begrip handhaving kan in ruime of in beperkte zin opgevat worden. In de ruime betekenis gaat het om het hele proces van het stellen van normen en het naleven ervan. In de beperkte zin begint het begrip handhaving na het constateren van een overtreding van de voorschriften.

Analoog aan het handhavingsbeleid brandveiligheid regio Rotterdam-Rijnmond 2001-2004 wordt het begrip handhaving hier dan ook ruim uitgelegd: alle handelingen die normconform gedrag bewerkstelligen worden erin ondergebracht. Dit betekent dat niet alleen het toepassen van sancties, maar ook alle andere handelingen van de overheid en van derden die gericht zijn op de naleving van de regelgeving artikel 13 onder dit ruime begrip vallen.

Een belangrijk onderdeel van toezicht betreft de handhaving. Handhaving is afhankelijk van informatie. Zonder regelmatig toezicht komen de gepleegde overtredingen niet aan het licht. Een systematische aanpak van het controlebeleid is dus een minimumvoorwaarde om een adequaat handhavingsbeleid te kunnen voeren.

Daarnaast moeten ook voorlichting en advisering gezien worden als onderdelen van handhaving.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de visie beschreven op toezichthouden van artikel 13. Tevens worden enkele uitgangspunten gedefinieerd. In hoofdstuk drie wordt nader ingegaan op het wettelijk kader. De handhavingsopgave wordt gedefinieerd in hoofdstuk 4. De uitvoering van deze handhavingsopgave komt in hoofdstuk 5 aan de orde. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 nader ingegaan op de organisatie.

2 VISIE EN UITGANGSPUNTEN

2.1 Visie

Zoals reeds genoemd in de inleiding is de Commandant van de Brandweer Rotterdam aangewezen als toezichthouder op de naleving van de aanwijsbeschikking en algemene bepalingen. De uitvoering van toezicht en controle op de naleving van de aanwijsbeschikking en de algemene bepalingen is neergelegd bij District Haven.

Brandweer Rotterdam vindt het van belang dat de ‘eigen wetgeving’ goed wordt nageleefd en zal daarom nadrukkelijk toezicht houden op het naleven van de verplichtingen volgens artikel 13. Waar nodig zal sanctionerend worden opgetreden.

Door een actief handhavingsbeleid worden de volgende doelen nagestreefd:

- Het nalevingsgedrag van de aanwijsbeschikking en de Algemene Bepalingen bevorderen
- Door het actief bijwonen en beoordelen van oefeningen het kwaliteitsniveau van de bedrijfsbrandweer bewaken.

2.2 Uitgangspunten

- Het voorgestelde beleid is in lijn met de Regionale Handhavingstrategie Regio Rijnmond.
- Een systematische aanpak van het controlebeleid is een minimumvoorwaarde om een adequaat handhavingsbeleid te kunnen voeren (tussenrapportage commissie Alders , 23-4-1, par 5-3.)
- Het handhavingsbeleid is een cyclisch proces. Deze notitie vormt de basis voor een jaarlijks toezichtsprogramma Bedrijfsbrandweren. Dit jaarlijkse toezichtprogramma is opgenomen in het activiteitenplan TCH District Haven.
- In de loop der tijd worden kentallen ontwikkeld op basis van de praktijkervaring. Deze kentallen zijn belangrijke instrumenten voor de ontwikkeling van een meer flexibele vorm van toezicht houden.
- Voor een adequate handhaving van artikel 13 is het noodzakelijk een periodieke controle / doorlichting van de Gezamenlijke Brandweer te houden. Daarbij zal worden getoetst of voldaan wordt aan de in diverse bedrijfsbrandweeraanwijzingen geformuleerde algemene en specifieke voorwaarden, waarvan de uitvoering is uitbesteed aan de Gezamenlijke Brandweer.
- Deze periodieke controle / doorlichting ligt momenteel in handen van de afdeling Audit en Kwaliteitszorg. District Haven heeft als toezichthouder bedrijfsbrandweren eveneens een toezichthoudende taak bij de Gezamenlijke Brandweer.

3 WETTELIJK KADER

3.1 Artikel 13 Brandweerwet 1985

In het kader van artikel 13 van de Brandweerwet 1985 kunnen Burgemeester en Wethouders een inrichting die in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid, aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig.

De aanwijzing wordt gebaseerd op het door het bedrijf ingediende brandweerrapport. In dit rapport wordt beschreven welke incidenten op het bedrijfsterrein zouden kunnen ontstaan. Tevens worden de scenario's omschreven die maatgevend zijn voor de bepaling van de sterkte van de bedrijfsbrandweer. Hierbij wordt aangegeven welke maatregelen het bedrijf heeft genomen om de maatgevende scenario's te kunnen bestrijden. Nauwkeurig dienen de middelen en het aantal mensen te zijn beschreven dat nodig is voor het bestrijden van het incident

Aan de hand van de beoordeling van het brandweerrapport wordt een aanwijsbeschikking afgegeven door het college van Burgemeester en Wethouders. Deze hebben de bevoegdheid terzake gemandateerd aan de Commandant van de Gemeentelijk Brandweer van Rotterdam. In de aanwijsbeschikking staat vermeld dat het bedrijf moet beschikken over een bedrijfsbrandweer en hoe groot de operationele basissterkte is en welke middelen op het bedrijf aanwezig moeten zijn.

Op grond van artikel 4 lid 5 van het Besluit Bedrijfsbrandweren kunnen Burgemeester en Wethouders in de aanwijzing aanvullende eisen stellen met betrekking tot de volgende zaken:

- Opleidingsniveau en geoefendheid;
- Voorzieningen inzake bluswater, melding, alarmering, melding en verbindingen;
- Blusmaterieel (stationair en mobiel);
- Beschermende middelen;
- Alarmering en samenwerking met overheidsdiensten;
- Omvang personeel en materieel bedrijfsbrandweer;

Voor de bedrijven die zijn aangewezen door of namens Burgemeester en Wethouders van Rotterdam, zijn deze nadere eisen uitgewerkt in de "Algemene Bepalingen voor bedrijfsbrandweren vallend onder artikel 13 brandweerwet 1985. kenmerk Dam/FB/2 – datum: 25 maart 1997".

N.B. deze algemene bepalingen zijn momenteel in revisie en zullen naar verwachting medio 2005 gereed komen

De controle en het toezicht op de naleving van de voor de inrichting van toepassing zijnde regelgeving en richtlijnen geschiedt door de Commandant van de Brandweer Rotterdam en het daartoe door hem aangewezen personeel. Dit houdt in dat aangewezen inrichtingen worden gecontroleerd op de naleving van de aanwijzing en bijbehorende algemene bepalingen.

3.2 Gezamenlijke Brandweer

Sinds 2 januari 1998 is de Gezamenlijke Brandweer voor het Rotterdamse haven- en industriegebied operationeel.

Een grote meerderheid van de aangewezen bedrijven hebben zich aangesloten bij de Gezamenlijke Brandweer. Dit houdt in dat de feitelijke uitvoering van de brandweezorg is uitbesteed aan de Gezamenlijke Brandweer. Echter de verantwoordelijkheid voor de operationele brandweezorg ligt vanzelfsprekend bij de inrichting zelf.

Ook de inrichtingen die aangesloten zijn bij de Gezamenlijke Brandweer worden onderworpen aan toezicht en handhaving op de naleving van de algemene bepalingen. Hierbij worden de algemene bepalingen ten aanzien van de operationele basissterkte buiten beschouwing gelaten.

Voor een adequate handhaving van artikel 13 is het dus noodzakelijk om ook periodiek een audit te houden van de Gezamenlijke Brandweer. Daarbij zal worden getoetst of voldaan wordt aan de in diverse bedrijfsbrandweeraanwijzingen geformuleerd algemene en specifieke voorwaarden, waarvan de uitvoering is uitbesteed aan deze Gezamenlijke Brandweer.

3.3 BRZO '99

In 1999 is het Besluit Risico Zware Ongevallen (BRZO 99) van kracht geworden. Het BRZO is onder meer gebaseerd artikel 13 van de Brandweerwet 1985.

Als gevolg van de invoering van het BRZO dienen bedrijven, die onder dit besluit vallen, een veiligheidsrapport op te stellen. Het bedrijfsbrandweerrapport maakt onderdeel uit van dit veiligheidsrapport.

Bij de uitvoering, het toezicht en de handhaving van het BRZO'99 zijn meerdere overheden zijn betrokken. In het Rijnmondgebied zijn dat de DCMR als bevoegd gezag van de Wet Milieubeheer (WM), de Gemeentelijke Brandweer Rotterdam en de Arbeidsinspectie regio Zuidwest.

Door de overheidsdiensten worden periodieke BRZO-inspecties gehouden bij de betreffende inrichtingen. Tijdens deze periodieke inspecties zal de brandweer een controle uitvoeren op het naleven van de aanwijsbeschikking en het naleven van de algemene bepalingen.

3.4 Toezicht

De controle en het toezicht op de naleving van de voor de inrichting van toepassing zijnde regelgeving en richtlijnen geschiedt door de Commandant van de Brandweer Rotterdam en het daartoe door hem aangewezen personeel. Dit houdt in dat aangewezen inrichtingen worden gecontroleerd op de naleving van de aanwijzing. In het besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken van 16 oktober 1995 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken de (onder)commandanten van de brandweer in de gemeente aangewezen die belast zijn met het toezicht op de naleving van artikel 13. Daarnaast worden eveneens aangewezen de personeelsleden van de gemeentelijke brandweren in de rang van adjunct-hoofdbrandmeester of hoger. Inmiddels is door het ministerie van BZK meegedeeld dat de laatste bepaling herzien wordt. In het kader van de huidige versterking van pro-actie/preventie moet het ook mogelijk zijn dat burgerpersoneel (vakexperts) toezichthouder zijn. Formeel wordt dit onderwerp meegenomen in de evaluatie van het Besluit Bedrijfsbrandweren 1990 die gehouden wordt in 2004. Inmiddels zijn alle medewerkers industriële veiligheid van District Haven aangewezen als toezichthouder artikel 13.

Het toezicht op de Gezamenlijke Brandweer ligt in handen van de afdeling Audit en Kwaliteitszorg van de Regionale Hulpverleningsdienst Regio Rijnmond. Deze afdeling voert periodiek een audit uit bij de Gezamenlijke Brandweer. Handhaving

3.5 Handhaving

Bij de uitoefening van het toezicht kunnen feiten of omstandigheden naar voren komen die leiden tot een redelijk vermoeden van een strafbaar feit zodat de opsporingsfase in werking treedt. Tegen een inrichting zijn dan twee soorten handhaving mogelijk, de bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving.

3.5.1 Bestuurlijke handhaving

Bestuurlijke handhaving wordt gekenmerkt door primair te beogen aan de onrechtmatige situatie een einde te maken en, voor zover mogelijk, de gevolgen daarvan te herstellen. Bestuurlijke handhaving is reperatoir en als zodanig niet gericht op straffen maar op het herstel van de gewenste toestand.

Bestuurlijke handhaving kan worden toegepast indien de bevoegdheid hiervoor bij of krachtens de wet is toegekend¹:

A. Brandweerwet 1985

¹ Artikel 5:22 juncto 5:23, eerste lid Algemene Wet Bestuursrecht. Op 1 januari 1998 is de derde tranche van de AWB (Stb. 1996,333) in werking getreden. Hoofdstuk 5 van de AWB bevat een algemene handhavingsregeling waarin onder meer wordt ingegaan op bestuursdwang en dwangsom. De bevoegdheid tot toepassing van bestuursdwang c.q. tot oplegging van een last onder dwangsom bestaat slechts indien zij bij of krachtens de wet is toegekend.

Krachtens artikel 23 wordt de mogelijkheid van het strafrechtelijke traject beschreven. Een bestuursrechtelijk traject binnen de Brandweerwet 1985 wordt niet weergegeven. Aanpassing van de Brandweerwet 1985 op dit gebied wordt met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besproken.

B. Gemeentewet

De brandweer is door Burgemeester en wethouders gemandateerd de aanwijzingen in het kader van artikel 13 van de Brandweerwet 1985 uit te voeren. De Gemeentewet, krachtens artikel 125, geeft de bevoegdheid dat bestuursdwang kan worden toegepast door het gemeentebestuur. Dit houdt in dat de brandweer voor de bestuurlijke handhaving voorlopig, in afwachting van een eventuele aanpassing van de Brandweerwet 1985, kan terugvallen op de gemeentewetgeving. Voldaan wordt dan aan de vereisten zoals gesteld in artikel 5:22 van de Algemene Wet Bestuursrecht.

3.5.2 Strafrechtelijke handhaving

Op grond van artikel 23 van de Brandweerwet 1985 kan het strafrechtelijke handhavingstraject worden ingezet. Bij constatering van een overtreding moet de toezichthouder zich wenden tot een buitengewoon opsporingsambtenaar die aangewezen is op grond van artikel 24 lid 1 van de Brandweerwet 1985 danwel tot een politiefunctionaris.

De toezichthouder, niet zijnde een buitengewoon opsporingsambtenaar, is zelf niet bevoegd om de overtreding middels een proces-verbaal vast te leggen. Een brandweerfunctionaris kan door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangewezen worden als buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) indien hij of zij beschikt over een door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties nader te bepalen bewijs van vakbekwaamheid. In de praktijk houdt dat in de module organisatie op brandmeester of adjunct-hoofdbrandmeester niveau. Verder dient de brandweerfunctionaris te voldoen aan de bekwaamheidseisen van het Ministerie van Justitie. Dit betekent dat de brandweerfunctionaris relevante basiskennis en -vaardigheden moet hebben zoals het opmaken van een proces-verbaal en algemene kennis van het recht, in het bijzonder van het formele en materiële strafrecht. Bij een voldoende resultaat wordt het diploma Buitengewoon opsporings ambtenaar uitgereikt.

Binnen District Haven zijn en worden geen buitengewoon opsporingsambtenaren opgeleid en aangewezen.

Artikel 23 lid 2 en 3 van de Brandweerwet 1985 geven de strafbepalingen weer met betrekking tot artikel 13. Overtreding van artikel 13, eerste, vierde en vijfde lid wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie, genoemd in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht. In het geval van overtreding van artikel 13 lid 1, kan als bijkomende straf worden opgelegd gehele of gedeeltelijke stillegging van de inrichting voor een tijd van ten hoogste een jaar.

Na de nauwkeurige vastlegging van de overtreding in het proces-verbaal dient dit verder te worden afgehandeld door het Openbaar Ministerie.

4 HANDHAVINGSOPGAVE

Dit hoofdstuk beschrijft de omvang van de handhavingsopgave.

4.1 Reikwijdte / bedrijven

Het aantal potentiële bedrijven in het Rotterdamse Haven en industriegebied bedraagt zo'n 120 tot 150 bedrijven. Dit zijn voornamelijk inrichtingen die vallen onder de werking van het BRZO'99 of de ARIE-regeling. (ARIE: Aanvullende Risico Inventarisatie en Evaluatie)

Momenteel zijn er ruim 40 aanwijsbeschikkingen van kracht geworden. Verwacht wordt dat dit aantal binnen enkele jaren zal toenemen tot 50 à 60 bedrijven.

4.2 Risicoanalyse

In het algemeen kunnen de aangewezen bedrijven in drie risicocategorieën verdeeld worden volgens onderstaande tabel.

Categorie	Risico
Raffinaderijen	Hoog
Chemische industrie	Midden
Op- en overslagbedrijven	Laag

4.3 Handhavingsopgave

De handhavingsopgave bestaat uit twee onderdelen:

- Toezicht op de geoefendheid van de bedrijfsbrandweren.
- Toezicht op de naleving van de Algemene Bepalingen.

5 UITVOERING

5.1 Algemeen

In deze notitie wordt uitgegaan van een algemene toezichtstrategie tijdens de uitvoering: er worden vaste frequenties gehanteerd voor controlebezoeken. Gedurende de looptijd van dit beleidsplan kunnen aan de hand van de praktijkervaringen kentallen inzake aard en frequentie van overtredingen vastgesteld worden. Aan de hand van deze getallen kan een prioriteitenstelling gemaakt worden voor het handhavingsprogramma.

In de navolgende hoofdstukken wordt achtereenvolgens de uitvoering beschreven voor de opleveringsinspectie, het toezicht op de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer en toezicht op de naleving van de algemene bepalingen.

Voor beide taken worden de volgende aspecten beschreven:

- Taakstelling
- Korte omschrijving van de inhoud
- Frequentie van toezicht houden
- Toezichtsstrategie
- Sanctiestrategie

5.2 Opleveringsinspectie

De opleveringsinspectie is bedoeld om de formele overgang te markeren van het aanwijzen van een bedrijfsbrandweer naar de toezichtsfase. Deze inspectie heeft niet tot doel om over te gaan tot handhavende stappen, maar om gezamenlijk met het bedrijf te komen tot een eensluidende interpretatie van de voorschriften (algemene bepalingen).

5.3 Naleving aanwijsbeschikking en algemene bepalingen

5.3.1 *Taak toezichthouden*

De toezichtshoudende taak richt zich op de controle van het naleven van de aanwijsbeschikking en algemene bepalingen. Ook hier worden weer twee situaties onderscheiden:

- Inrichtingen die zijn aangesloten bij de Gezamenlijke Brandweer en de operationele zorg geheel hebben uitbesteed aan de Gezamenlijke Brandweer.
- Inrichtingen die geheel of deels een eigen bedrijfsbrandweer op het terrein hebben.

5.3.2 *Bedrijven zonder eigen bedrijfsbrandweer*

De controle richt zich voornamelijk op de aanwezigheid en onderhoud technische voorzieningen (bluswater, melding, alarmering, melding en verbindingen, stationair en mobiel blusmaterieel).

5.3.3 *Bedrijven met (deels) een eigen bedrijfsbrandweer*

Bij de inspecties van deze groep bedrijven wordt een meer uitgebreide inspectie gehouden, in de vorm van een audit. Naast de controle op aanwezigheid en onderhoud van technische voorzieningen wordt nader ingegaan op de organisatie van de bedrijfsbrandweer. Aandachtspunten zijn opleiding en oefening van de bedrijfsbrandweer.

5.3.4 *Frequentie*

Onderdeel	Frequentie
Controle Algemene Bepalingen	Eenmaal per jaar
Audit bedrijven met (deels) eigen bedrijfsbrandweer	Eenmaal per jaar

5.3.5 *Toezihtsstrategie*

De inspecties worden vooraf aangekondigd bij de inrichtingen. Vooral in het geval van de audits is een vroegtijdige planning van belang omdat de aanwezigheid van meerdere personen binnen de inrichting verlangd is voor de uitvoering van de audit.

Indien tijdens een controle wordt geconstateerd dat er niet wordt voldaan aan de algemene bepalingen, met andere woorden: er sprake is van een overtreding, zal dit door de toezichthouder met de inrichting doorgesproken en schriftelijk vastgelegd worden. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn de overtreding moet zijn beëindigd. In het kader van de algemene beginselen van de behoorlijkheid van bestuur dient er een redelijke termijn aangehouden te worden om de overtredingen ongedaan te kunnen worden. Voorop staat de veiligheid en zonodig het herstel van de veiligheid. De veiligheid geldt zowel binnen als buiten de inrichting.

De termijn om de overtreding ongedaan te kunnen maken dient redelijk te zijn. Welke termijn moet worden aangehouden om de redelijkheid te kunnen waarborgen staat niet specifiek in de wetgeving aangegeven. De redelijke termijn moet feitelijk in verhouding staan met de aard van de overtreding en de snelheid waarmee de veiligheid kan worden hersteld

5.3.6 *Sanctiestrategie*

Aangesloten wordt bij regionaal handhavingsbeleid. In het verleden is in het kader van toezicht op artikel 13 uitgegaan van een driestaps strategie vanwege het feit dat het onderwerp dermate specialistisch en voor de meeste bedrijven nieuw is dat de bedrijven extra tijd gegund wordt om eventuele overtredingen ongedaan te maken.

Inmiddels is het controleren op het naleven van de algemene bepalingen als afzonderlijke controle of onderdeel van een BRZO-inspectie meer gemeengoed geworden en daarom wordt overgegaan tot een tweestapsstrategie (waarschuwend brief/beschikking)

Opgemerkt wordt dat in het Regionale Handhavingsbeleid BRZO'99 een aantal ernstige overtredingen zijn gedefinieerd. Deze overtredingen worden strafrechtelijk aangepakt. Stillegging en PV is het voorgestane beleid. De brandweer heeft niet de mogelijkheid zelfstandig tot stillegging over te gaan en zal dat altijd doen via het bevoegd gezag ex WM, de Arbeidsinspectie en de diverse deelnemende gemeenten.

Onderstaande ernstige overtredingen rechtvaardigen wat betreft de brandweer stillegging:

Een aantoonbaar gebrek dat is ontstaan door slecht onderhoud, dan wel een slecht functionerend managementsysteem aan LOD's, hetgeen kan leiden tot een onbeheersbare situatie met effecten buiten de inrichting.
Het ontbreken van een opgeleide bedrijfsbrandweer, terwijl een aanwijsbeschikking is afgegeven.
Het ontbreken van de geëiste blussystemen in de WM-vergunning en of de aanwijsbeschikking.
Het ontbreken van de geëiste middelen in de aanwijsbeschikking en of de WM-vergunning.
Het bewust voor langere tijd buiten werking stellen van de bedrijfsbluswatervoorziening.

Voor de overtreding van een Algemene Bepaling wordt een tweestapsstrategie gevolgd. (Zie Procedure Toezicht). De Algemene Bepalingen zijn ingedeeld in kern, aanvullende en resterende voorschriften.

5.4 Geoefendheid Bedrijfsbrandweer

5.4.1 Taakstelling

De toezichtshoudende taak met betrekking tot geoefendheid van de bedrijfsbrandweer bestaat uit twee delen:

1. Het beoordelen van de jaarlijkse oefenroosters en –programma's.
2. Het bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen

5.4.2 Oefenprogramma bedrijfsbrandweren

Op grond van Algemene Bepaling 4.1 dient een aangewezen inrichting jaarlijks voor 1 februari een oefenprogramma en –rooster in te dienen voor het lopende jaar. De inrichtingen die aangesloten zijn bij de Gezamenlijke Brandweer wordt de mogelijkheid geboden om dit oefenprogramma in te dienen via de Gezamenlijke Brandweer.

De inhoudelijke eisen aan het oefenprogramma zijn neergelegd in Algemene Bepaling 4.2. Daarbij wordt de volgende verdeling gemaakt:

- het onderhouden van de kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau

- het onderhouden van kennis en vaardigheden op specifieke bedrijfsbrandweerelementen, zoals de inrichting, stationaire voorzieningen en incidentbestrijdingsmiddelen.
- Het aansluiten van de interne noodorganisatie op de commandostructuur van de overheidsbrandweer.

Indien een bedrijf is aangesloten bij de Gezamenlijke Brandweer, dan heeft dit ook gevolgen voor de inhoud van het in te dienen oefenprogramma: De Gezamenlijke Brandweer heeft een eigen oefenplan om de kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven (conform de Leidraad Oefenen). Periodiek zal een audit gehouden worden om de kennis en vaardigheden van het personeel van de Gezamenlijke Brandweer te beoordelen. Het oefenplan van het bedrijf dient gericht te zijn op overdracht van kennis aan de Gezamenlijke Brandweer: kennis over de inrichting (terrein en wegen, maar ook aanwezige gevaarlijke stoffen en risico's) en kennis en vaardigheden omtrent de werking en bediening van de stationaire voorzieningen en incidentbestrijdingsmiddelen.

Ook oriëntaties door Gezamenlijke Brandweer bij een inrichting kunnen onderdeel vormen van een oefenplan. De oriëntaties kunnen bijdragen aan het door de manschappen opdoen van kennis van de preventieve / preparatieve / repressieve voorzieningen bij het aangewezen bedrijf.

Bij het beoordelen van oefenroosters en –programma's worden daarom de volgende twee situaties onderscheiden:

- Het oefenplan van een inrichting met een eigen bedrijfsbrandweer wordt inhoudelijk beoordeeld op opleidingsniveau en specifieke bedrijfsbrandweertaken;
- Het oefenplan van een inrichting die volledig lid is van de Gezamenlijke Brandweer wordt inhoudelijk beoordeeld op specifieke bedrijfsbrandweertaken.

5.4.3 *Beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen*

De daadwerkelijke beoordeling van de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer vindt plaats tijdens het bijwonen van bedrijfsbrandweeroefeningen. De beoordeling richt zich niet alleen op de bedrijfsbrandweer, maar ook op de bedrijfsonderdelen die een taak verrichten in de bedrijfsnoodorganisatie. Indien er sprake is van de inzet van de Gezamenlijke Brandweer als bedrijfsbrandweer, wordt beoordeeld of de oefening een bijdrage levert aan het opdoen van kennis en vaardigheden.

5.4.4 *Frequentie*

Onderdeel	Frequentie
Beoordelen oefenplan per bedrijf	Eenmaal per jaar
Beoordelen geoefendheid	Tenminste eenmaal per jaar bij elke aangewezen inrichting één bedrijfsbrandweeroefening

5.4.5 Toezichtsstrategie

De oefenplannen worden jaarlijks voor 1 februari ingediend bij de Commandant van Brandweer Rotterdam. Een meerderheid van de bij de Gezamenlijke Brandweer aangesloten bedrijven maakt gebruik van de mogelijkheid om het oefenplan via de Gezamenlijke Brandweer in te dienen.

Indien wordt geconstateerd dat het oefenplan op onderdelen tekort schiet, dan wordt dit schriftelijk aan het bedrijf gemeld. Daarbij wordt verzocht om de opmerkingen van Brandweer Rotterdam alsnog te verwerken in het oefenplan.

In het geval dat een oefenplan ernstig tekort schiet zal het bedrijf verzocht worden om het oefenplan te verbeteren. Hierbij speelt communicatie met het bedrijf een belangrijke rol. Er wordt daarom eerst een gesprek aangegaan met het bedrijf waarbij de visie van Brandweer Rotterdam op de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer nader wordt toegelegd.

Het bijwonen van een bedrijfsbrandweeroefening wordt vooraf kenbaar gemaakt bij het bedrijf. Deze voorlichtende stap vormt een onderdeel van de zorgvuldigheid in de gehele handhavingprocedure. Duidelijk dient kenbaar gemaakt te worden dat het bijwonen van de oefening een vorm is van toezicht houden op de naleving van de wettelijke bepalingen, voortvloeiend uit artikel 13.

Indien tijdens de oefening tekortkomingen of overtredingen van algemene bepalingen wordt geconstateerd, wordt dit besproken met de drijvers van de inrichting. De constatering wordt vervolgens schriftelijk vastgelegd. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn de overtreding moet zijn beëindigd.

5.4.6 Sanctiestrategie

Overtreding	Actie:
Geen oefenplan ingediend	Overtreding van algemene bepaling 4.1: Waarschuwing en de mogelijkheid bieden om binnen 1 maand alsnog in te dienen
Niet voldoen aan inhoud oefenplan	Verzoek tot verbetering van oefenplannen neerleggen bij bedrijf Indien sterk onvoldoende, verbetertraject opstarten via gesprek met bedrijf.
Constatering kennis cq vaardigheden bedrijfsbrandweer onvoldoende	Verzoek tot verbetertraject, eventueel via een plan van aanpak. Afweging maken of er sprake is van overtreding van algemene bepaling met eisen inzake opleiding / geoefendheid.

Overtreding Algemene Bepaling

Zie 5.3.5 & 5.3.6

In alle gevallen zal de inrichting aangesproken worden op het niet nakomen van de verplichtingen volgens de aanwijzingsbeschikking of de algemene bepalingen.

5.4.7 Indienen van een meerjaren oefenprogramma

Een inrichting kan een meerjaren oefenprogramma indienen bij de Commandant van de Brandweer Rotterdam. In dit meerjaren oefenprogramma wordt vastgesteld op welke wijze voor een bepaalde periode invulling wordt gegeven aan de algemene bepaling 4.2. De inrichting krijgt voor de duur van het meerjaren oefenprogramma vrijstelling van het indienen van een oefenprogramma volgens algemene bepaling 4.1. Volstaan kan worden met het jaarlijks toezenden van het oefenrooster.

5.5 Gedogen

5.5.1 Tijdelijke wijziging bedrijfsbrandweervoorzieningen

Een specifieke situatie waarin het niet naleven van zaken wordt gedoogd is de tijdelijke wijziging bedrijfsbrandweervoorzieningen.

Uitgangspunt is dat de aanwezige bedrijfsbrandweervoorzieningen te allen tijde voor direct gebruik gereed zijn. Als gevolg van uitval of reparatie kan hier niet aan voldaan worden. Dit wordt door bedrijven gemeld middels een wijziging tijdelijke bedrijfsbrandweervoorzieningen. Hierbij dient aangegeven te worden welke noodmaatregelen (zoals vervangend materiaal) zijn genomen om het brandveiligheidsniveau te waarborgen. De noodmaatregelen worden beoordeeld door de afdeling Preparatie Gezamenlijke Brandweer en District Haven. De afdeling Preparatie treedt hierbij op als adviseur van District Haven en beoordeelt de mate waarop de repressieve dienst effectief kan optreden. In een aantal gevallen treedt de Gezamenlijke Brandweer tevens op als bedrijfsbrandweer of BHV en heeft de GB tevens een adviserende functie naar het bedrijf.

Met inachtneming van het advies van de Afdeling Preparatie zal door District Haven aan het bedrijf of – indien als adviseur- aan de DCMR Milieudienst Rijnmond de voorwaarden worden aangegeven waaronder de wijziging is toegestaan.

District Haven geeft aan het bedrijf of in geval van signaaltoezicht aan de DCMR een bevestiging onder welke maatregelen de afwijkende situatie toegestaan wordt.

6 ORGANISATIE

6.1 ICT

Er wordt een systeem ontwikkeld waarin overtredingen / constatering in een database opgeslagen. Hierdoor wordt het eenvoudiger om de historie te bekijken (als voorbereiding op een controle) en kunnen ook kentallen ontwikkeld worden.

De mogelijkheid wordt bezien om gebruik te maken van het “risico-portaal” dat in 2005 geïmplementeerd wordt.

6.2 Samenwerkingsafspraken

De gezamenlijke overheidsdiensten voeren periodieke VR-inspecties uit. In principe zal de controle op de algemene bepalingen door de brandweer worden ingepland in een BRZO-inspectie. Hiertoe worden afspraken gemaakt in planningsoverleg.

Een andere samenwerkingsvorm die in dit verband wordt genoemd is die met de afdeling Preparatie van de Gezamenlijke Brandweer. Op regelmatige basis vindt overleg plaats tussen de clustercoördinatoren TCH en AV van District Haven en hoofd Preparatie van de Gezamenlijke Brandweer.

Daarnaast wordt er samengewerkt bij de beoordeling van tijdelijke wijzigingen bedrijfsbrandweer voorzieningen.

6.3 Tijdsbesteding

Uitgaande van 40 aangewezen bedrijven wordt de jaarlijkse tijdsbesteding als volgt vastgesteld:

Onderdeel	Totaal uren
Coördinatie & Administratieve werkzaamheden, Inclusief beoordelen oefenplannen	100
Opleveringsinspecties nieuwe aanwijzingen	100
Bijwonen oefeningen	180
Controle op naleven Algemene Bepalingen	416
Audit Bedrijfsbrandweer bij bedrijven met (deels) een eigen bedrijfsbrandweer	160
Nacontroles en afhandeling	120
totaal	1076

6.4 Protocollen en werkinstructies

Geoefendheid

De procedure 'geoefendheid bedrijfsbrandweren' is weergegeven in bijlage I.

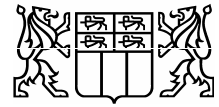
Naleven algemene bepalingen

Aangesloten wordt bij de procedure 'toezicht algemeen'. Deze procedure is een van de werkprocessen van District Haven.

6.5 Verslaglegging

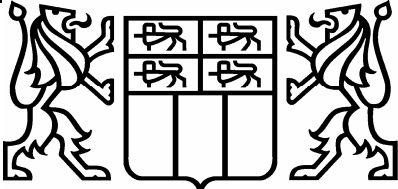
Jaarlijks wordt een rapportage opgesteld voor de commandant brandweer inzake de paraatheid en geoefendheid van de bedrijfsbrandweren.

In 2008 zal een evaluatie gehouden worden. Deze evaluatie heeft tot doelstelling om te beoordelen op welke wijze meer flexibel toezicht gehouden kan worden.

7 BIJLAGE 1:

PROCESBESCHRIJVING INSPECTIE GEOEFENDHEID BEDRIJFSBRANDWEER

 <p>Brandweer Rotterdam District Haven</p>	PROCESBESCHRIJVING	GEOEFENDHEID BEDRIJFSBRANDWEER	
	ONDERDEEL	HANDBOEK WERKPROCESSEN DISTRICT HAVEN	
	PROCESEIGENAAR:	COÖRDINATOR TCH	
	BLAD:	PAGINA 24 VAN 30	
	VERSIE:	1.0 (CONCEPT)	
	DATUM:	AUGUSTUS	
Akkoord Districtscommandant Haven:			

INSPECTIE GEOEFENDHEID BEDRIJFSBRANDWEER

1. Doel

Het doel van dit proces is het beoordelen van en handhaven op de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer op basis van artikel 13 van de Brandweerwet 1985.

Beoordelen, op basis van het bijwonen van bedrijfsbrandweeroefeningen, of het bedrijf aan haar wettelijke verplichtingen in zake de kwantiteit en kwaliteit van de opgezette oefeningen voldoet.

Indien noodzakelijk het handhavingstraject inzetten om het bedrijf alsnog aan haar wettelijke verplichtingen inzake de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer en het naleven van de Algemene Bepalingen te laten voldoen.

Jaarlijks wordt een rapportage inzake de geoefendheid van bedrijfsbrandweren opgesteld voor de Commandant van Brandweer Rotterdam.

2. Toepassingsgebied

Alle inrichtingen die door Burgemeester en Wethouders van Rotterdam op basis van artikel 13 van de Brandweerwet 1985 als bedrijfsbrandweerplichtig zijn aangewezen. In overeenstemming met Algemene Bepaling 10.1 (versie '97) kan de commandant van de Brandweer Rotterdam te allen tijde oefeningen van de bedrijfsbrandweer bijwonen.

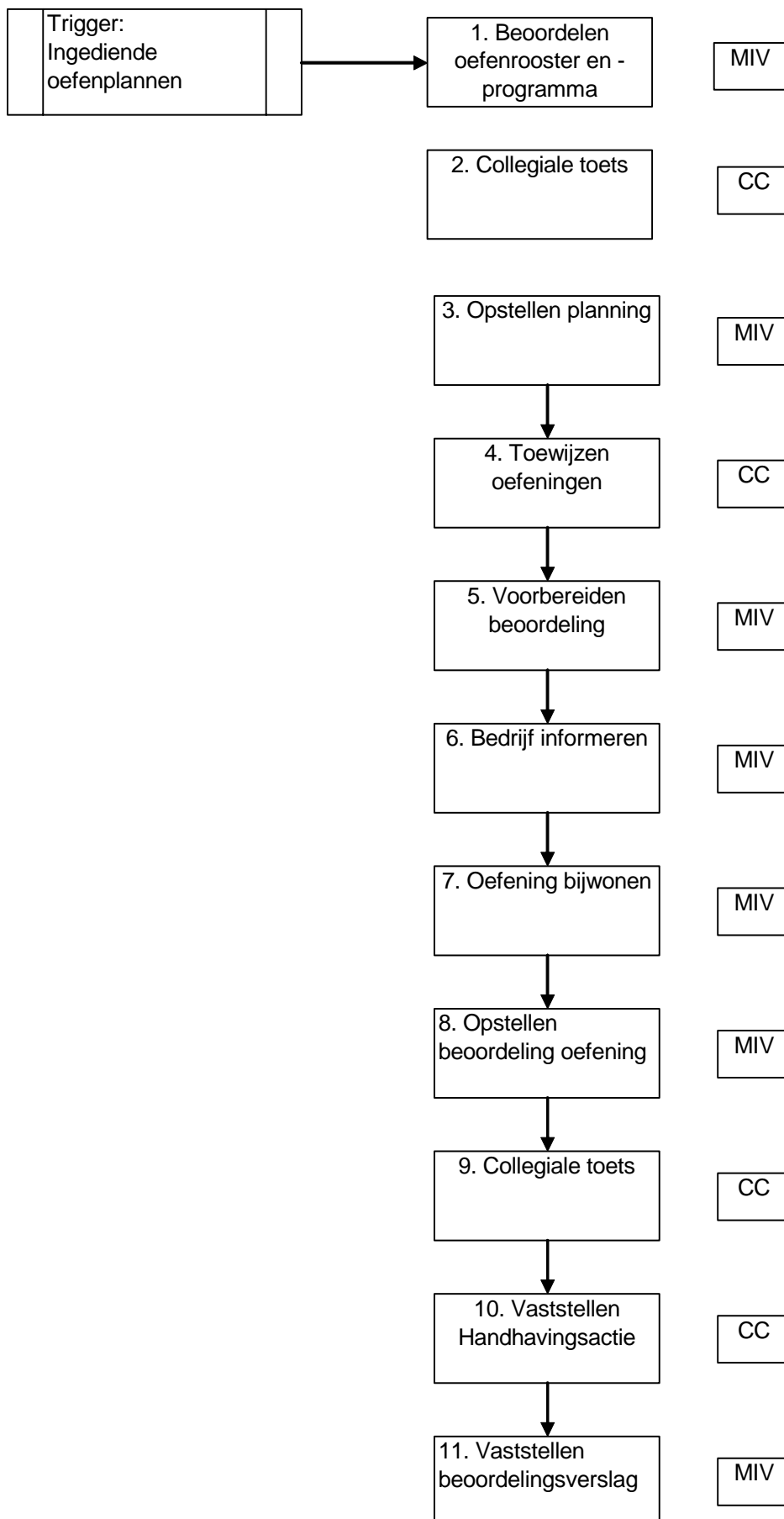
3. Instrumenten/documenten

- CORSA
- Bedrijfsdossier
- Overzicht artikel 13 aanwijzingen
- Actueel Oefenprogramma en –rooster per bedrijf
- Planning beoordelen oefeningen bedrijfsbrandweren
- Activiteiten-/jaarplan cluster TCH
- Projectenoverzicht TCH
- Procedure toezicht houden artikel 13 Brandweer Rotterdam
- Brandweerwet 1985

- Algemene Bepalingen (25 maart 1997)
- Leidraad Oefenen (Ministerie BZK, 2000)
- Checklist beoordeling oefening bedrijfsbrandweer
- Toelichting op checklist beoordeling oefening bedrijfsbrandweer
- Standaardbrieven (2)
- Bedrijvenlijst

4. Processchema

Z.O.Z

5. Procesbeschrijving

Activiteit (processtap)	Actor (Rol)	Doel, beschrijving, resultaat, tijd	Documenten
Trigger: 1. Jaarlijks ingediende oefenroosters van aangewezen bedrijven			
1.Beoordelen oefenrooster en -programma	MIV	De ingediende oefenroosters en – programma's worden beoordeeld. Hierbij wordt getoetst of de inhoud overeenkomt met algemene bepaling 4.2	Checklist oefenprogramma
2. Collegiale toets	CC	De MIV bespreekt de beoordeling met de CC en stelt eventuele handhavingsacties voor. Eventuele handhavingsacties worden opgenomen in het projectenoverzicht TCH	Projectenoverzicht TCH
3.Opstellen Planning	MIV	Op basis van de ontvangen oefenroosters wordt een planning gemaakt voor het bijwonen van oefeningen. Uitgangspunt hierbij is dat bij elk bedrijf jaarlijks tenminste een oefening wordt bijgewoond.	Planning
4.Toewijzen oefeningen	CC	Maandelijks wijst de CC de oefeningen toe aan een MIV. De CC neemt deze op in de projectenlijst.	Projectenlijst TCH
5.Voorbereiden oefening	MIV	De MIV verifieert of de geplande oefening inderdaad doorgaat en hoe laat de oefening begint. De onderdelen 1 en 2 van de beoordelingschecklist worden ingevuld. <i>Tijd: 1 of 2 dagen vóór oefening</i> <i>Tijdsbesteding: 1 uur</i>	Checklist beoordeling oefening bedrijfsbrandweer
6.Bedrijf informeren	MIV	Vóór aanvang van de oefening stelt de MIV het bedrijf op de hoogte van het feit dat de oefening beoordeeld wordt door een toezichthouder. Dit kan enkele dagen van te	

		voren telefonisch gedaan worden, of kort voor de aanvang van de oefening bij binnenkomst van het bedrijf.	
7.Oefening bijwonen	MIV	De MIV is aanwezig tijdens de oefening en maakt een beoordeling aan de hand van de checklist. De MIV geeft bij de evaluatie aan welke tekortkomingen / overtredingen zijn geconstateert. Bij voorkeur is de MIV ook aanwezig bij de evaluatie. <i>Tijdsbesteding: 4 uur</i>	Checklist beoordeling oefening bedr. brandweer
8.Opstellen beoordeling oefening	MIV	De inspecteur vult de checklist beoordelen oefening digitaal in.	Checklist Beoordeling oefening bedr. Brandweer
9. Collegiale toets	CC	De inspecteur bespreekt de beoordeling met de CC en stelt eventuele handhavingsacties voor. Eventuele handhavingsacties worden opgenomen in het projectenoverzicht TCH	Projectenoverzicht TCH
10.Accorderen handhaving	CC	De CC accordeert de handhavingacties. De handhavingsacties worden uitgevoerd conform de procedure "Handhaving"	
11. Archief	BB	De beoordeling en relevante stukken dienen conform afspraak te worden gearchiveerd.	Archief
- Jaarlijks wordt een rapportage van de geoefendheid bedrijfsbrandweren opgesteld voor de Commandant van de Brandweer Rotterdam			

6. Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Betrokkene	Bevoegdheden	Verantwoordelijkheden
Bedrijfsbureau Haven (BB)		De BB is verantwoordelijk voor het registreren van de ontvangst van stukken in CORSA en opname in archief artikel 13

(Senior) medewerker industriële veiligheid (MIV)	Opstellen beoordeling oefening bedrijfsbrandweer	Het bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen conform de overeengekomen afspraken
Coördinator (CC)	het paraferen van brieven. Het vaststellen van handhavingacties.	Zorgdragen voor inspecties conform: <ul style="list-style-type: none"> • de overeengekomen kwaliteitscriteria; • het beleid van Brandweer Rotterdam en • de met andere handhavingpartners gemaakte algemene afspraken. Meting en registratie van de kwaliteit van de inspecties. Bewaking en bijsturing van het inspectieproces bij zijn team.
Commandant brandweer Rotterdam	Ondertekenen van brieven	